

De Miste Facebookpagina: een fenomeen

Arie W. Janssen¹

September 2013, jubileumactie van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie misschien wel voor de allerlaatste maal: een grote graafactie in Winterswijk, Miste. Een eindeloos aantal deelnemers uit binnen- en buitenland, een grandioze organisatie, en daardoor een grandioos resultaat, dat alle voorgaande graafacties in de schaduw stelt. Bij zo'n aantal deelnemers worden er, vanzelfsprekend haast, belangrijke vondsten gedaan. En inderdaad, al tijdens de actie zelf kwamen er soorten tevoorschijn die van Miste nog niet bekend waren. Zou het niet erg zinvol kunnen zijn om dergelijke waarnemingen vast te leggen? Die vraag was nog niet onmiddellijk opgekomen, want er moest uiteraard éerst gewerkt worden. De rest kwam later wel.

Maar al op 15 september nam Marleen Schouten een initiatief dat in de erop volgende tijd bijzonder succesvol bleek te zijn. Zij opende de 'Mistepagina' op Facebook en, ongelofelijk, zelfs die allereerste posts werden al door 172 deelnemers gelezen, vrijwel allemaal deelnemers aan de graafactie, de meesten lid van de WTKG, maar vele anderen ook niet.

Marleen, de 'baas' van de Mistepagina, was bijzonder streng: als je iets postte over Antwerpen, of elders, zonder direct belang voor de Mistefauna, dan werd dat bericht onverbidde-lijk verwijderd. Aanvankelijk stond ik nogal kritisch tegenover dat Facebookgedoe. Ik was een principieel tegenstander van dergelijke 'sociale media', waar je hele hebben en houwen te grabbel ligt voor jan en alleman. Nee, mij niet gezien!

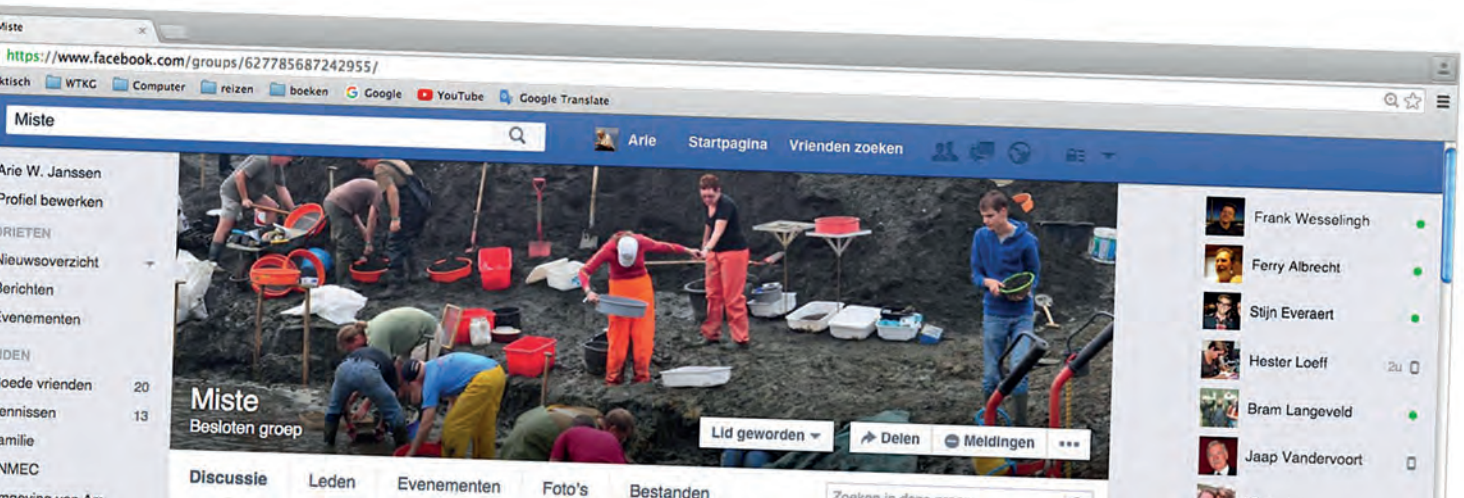
Maar ja, bloed kruipt nu eenmaal waar het niet gaan kan en stiekem keek ik natuurlijk toch mee. In het prille begin kwamen er vanzelfsprekend een aantal foto's tevoorschijn van de graafactie, ten dele zelfs met een drone gemaakt. Maar, ja hoor, al op 15 september de eerste haaientand, van Gerard Verwey uiteraard! Het zou niet zijn laatste zijn. En Marleen maakt van deze gelegenheid gebruik om te mopperen dat haar zeef gegapt was. Maar ze laat ook, nog steeds op 15 september, zien hoe fraai een grote *Turricula* wordt als die goed is schoongemaakt. En ze laat vol trots een overzicht zien van haar fraaiste vondsten. En onvermijdelijk komen er dan mol-

lusken aan bod. Henk-Jan van Vliet bijt het spits af met een *Serpulorbis*, die anderen onmiddellijk ook blijken te hebben gevonden. Josine Voogt showt twee *Notorynchus* tanden, waarbij gelijk al blijkt dat ze verstand heeft van fotograferen. Marleen meldt ook nog de vondst van een fossiel zaad, met de vraag hoe die geconserveerd moet worden. Hetty Janssen heeft de oplossing: zaaien en kijken of-ie opkomt!

Een dag later (16 september 2013) geeft Colin van Elderen een voorbeeld van het fanatisme waarmee de verzamelaars te werk gaan: zijn hele huiskamervloer ligt vol met Miste-gruis om te drogen. En nog weer een dag later komen de eerste Cancellariidae tevoorschijn, een groep die zeer populair zal blijken te zijn, en waar sommigen (Henri Jansen bijvoorbeeld) zich leuk in vastbijten. Josine post nog meer haaientanden: fraaie foto's en ja hoor, keurig rechtop en maatlatje erbij!

Geleidelijk aan komen er, behalve het vermelden van fraaie vondsten, ook andere vragen en antwoorden. Hoe maak ik ze schoon? Hoe berg ik het materiaal op? Wat moet er op het etiket? Welke literatuur is er? En door het onderling uitwisselen van gegevens en ervaringen bewijst de Mistepagina dagelijks z'n nut. En hoewel het vooral haaientanden en mollusken zijn die gepost worden, komt er zo af en toe toch wel een bryozo, solitair koraaltje, een foraminifeer, een krab of een zeepok en zelfs een schildpadfragment of walvisbot tevoorschijn ook, die laatste natuurlijk bij Werner Peters. Frank Wesselingh loopt erin als Ariën van Oord op 24 september de nieuwe Nederlandse naam 'pantoffelslakjes' verzint voor een paar Naticidae. Maar Frank neemt wraak: hij verzint zelf de naam 'holstekelslakje' voor *Typhis*. Waarmee de onzinnigheid van die Nederlandse namen weer eens en vooral duidelijk wordt.

Op 27 september komt ook Ferry Albrecht de Mistepagina binnen, en begint gelijk met een foto van een fraaie vondst: *Verticordia*. Hij zal zich vaker laten horen, met nog veel meer fraaie vondsten, één dag later alweer met een onwaarschijnlijk mooie *Philine complanata* (voor de haaientandenliefhebbers: dat is een slak, hoor). En nog steeds lezen/kijken er tegen de 170 personen per dag mee naar de verschillende posts, belangstelling genoeg dus!

Geleidelijk aan wordt het steeds duidelijker wat het belang is van deze Facebookpagina. Onderling contact en uitwisseling van gegevens is nog niet eerder zo gemakkelijk geweest en het blijkt al gauw dat meer ervaren mensen een steun zijn bij technieken en determinaties. De foto's worden geleidelijk aan fraaier, Colin van Elderen, Ferry Albrecht, Frans Frenken, Hans Wijnstekers, Peter van den Donck... plaatsen de ene foto na de andere. Aan de achtergronden wordt meer aandacht gegeven, de positionering wordt langzamerhand zoals het moet, en jaja, op den duur komt er zelfs een maatlatje bij, of de afmeting wordt genoemd.

Op 1 oktober plaatst Ferry een foto van een *Aphanitoma*, zonder de naam erbij te geven. De soort wordt niet herkend, maar datzelfde genus komt later nog heel uitvoerig ter sprake. Hetty Janssen heeft haar Misteschelpen met chloor behandeld, waardoor ze eerder uit het Bekken van Parijs lijken te komen. Nee, niet doen. Henri Jansen doet het een en ander over de Cancellariidae uit de doeken, niet voor het eerst, maar zeker ook niet voor het laatst op deze pagina.

Op 4 oktober plaatst Paul Hufen een foto van een 'vruchtbaarheidsbeeldje', gedecoreerd met Misteschelpen. Verwonderlijk, en ik vermoed door velen met verbazing bekeken... nogal een ongebruikelijke bestemming voor onze fraaie fossielen. Marleen plaatst een foto van een door haar vader gevonden Pectinidae, vrijwel zeker een nog onbeschreven soort. Helaas zonder afmeting, maar... ik heb hem gezien en in handen gehad, het is zeker een beauty!

Gert-Jan Buijs, 8 oktober 2013, vraagt om een 'soortenlijst' wat een hele hulp zou zijn bij determinaties (van schelpen bedoelde hij, denk ik). Iemand had al eens eerder de al lang bestaande soortenlijst van de WTKG-website geupload, maar dat was hem kennelijk ontgaan.

Dan komt de WTKG met een plan: een speciale bijeenkomst met als thema de Mistefauna! Die bijeenkomst werd

Foto:
Ferry Albrecht.
(FB bericht van
23-4-2014)

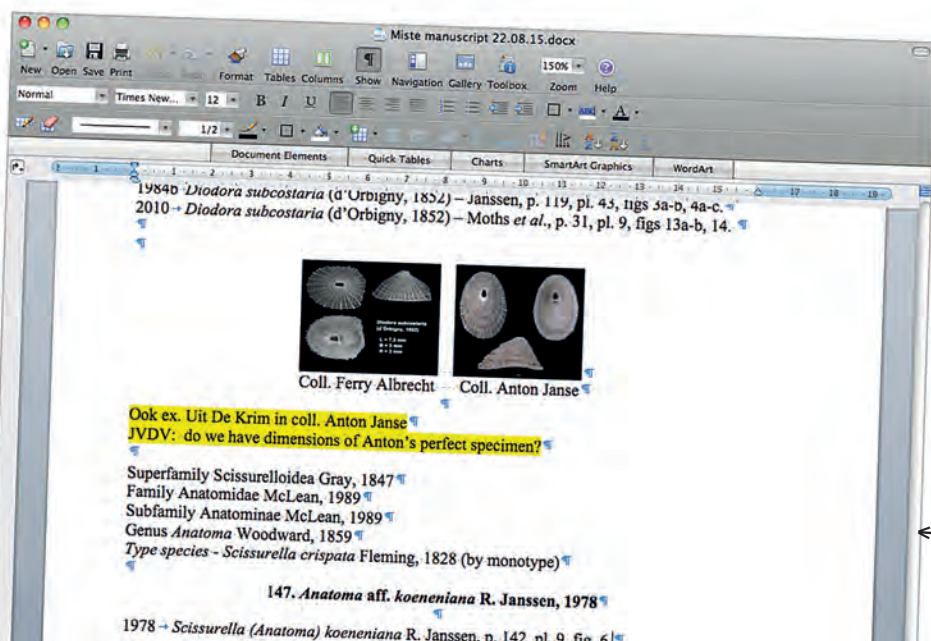
dan gehouden op 9 februari 2014. En inderdaad, dat was dé gelegenheid om al die mensen die je alleen van naam kende uit Facebook eens zelf te zien en te spreken, en om hun mooie vondsten te bekijken, en nou ja, gewoon kennis op te doen. En er werd inderdaad heel wat fraais getoond daar. Al snel formeerde zich een haaiantendentafel, en meer dan één molluskentafel. En op die tafels zag ik verscheidene exemplaren van het Misteboek, waarvan sommige in deplorabele toestand, zoals ik ze graag zie, natuurlijk.

Tijdens die bijeenkomst werd er door een aantal lieden een plan gesmeed. Er was duidelijk behoefte aan een nieuw Misteboek. Het bestaande is al zowat dertig jaar oud, met veelal verouderde namen, en al die mooie nieuwe soorten stonden er natuurlijk niet in. Maar de auteur van dat 1984 Misteboek maakte al snel duidelijk dat een dergelijk project tegenwoordig onmogelijk door slechts één auteur uitvoerbaar was. Er zijn voor zo'n project meer mensen nodig, die zich op een bepaalde groep willen toeleggen. Maar oké, die mensen waren er wel. Zeker 10 of 12 man wilden wel meewerken.

Van die groep hebben er helaas maar twee of drie de daad bij het woord gevoegd. Ondergetekende heeft de al bestaande soortenlijst bijgewerkt, alle nieuwe waarnemingen van de Facebookpagina toegevoegd, veelal met de geplaatste foto's erbij, en soms met aanvullingen over systematiek en/of naamgeving en dat alles beschikbaar gemaakt op de Mistepagina als het 'Miste Werk Document', kortweg Miste WD of Werkdocument genoemd.

Alle nieuwe ontdekkingen en toevoegingen worden daarin opgenomen en van tijd tot tijd wordt een herziene (aangevulde) versie beschikbaar gemaakt op de Mistepagina. Maar zoals het vaak gaat, langzamerhand werd de belangstelling minder en minder, en nu, twee jaar na de grote graafactie, gaan er soms dagen voorbij zonder dat er iemand te vinden is op die pagina.

Nog maar weinigen zijn er actief. En dat zijn, niet verwonderlijk, voornamelijk ook degenen die deze Miste Special van Afzettingen vullen. De

← het Werkdocument in de maak

laatste post is, hoe kan het anders, van Marleen Schouten op 28 augustus, waarin ze wat foto's van haar Mistecollectie showt. Er zijn tóch nog 56 mensen die die post bekeken hebben en een 20-tal vindt 't zelfs 'leuk' (zoals dat merkwaardig genoeg op Facebook heet).

Maar... als ik dit schrijf is het 10 september, twee jaar na de graafactie. Op de Mistepagina is nog niet één post te vinden die deze maand geplaatst is...

Sic transit gloria mundi...!

¹Arie W. Janssen, e-mail: ariewjanssen@gmail.com

